

Ако нещо в кравефермата не върви както трябва

Написано от Administrator

Понеделник, 30 Януари 2012 19:58 -

Производственият процес в една ферма, протича с определена ритмичност и интензивност. Собственикът и животновъдите разчитат на желаното количество продукция, заложена и разпределена във времето. По този начин могат да се планират приходи, разходи, движение на животни и останалите ресурси. В крайна сметка – трудно или лесно нещата вървят.

За съжаление обаче, не всичко може да се предвиди. Конюктурата, а и много други неща са динамични и се променят. Често възникват неочаквани обстоятелства, трудности и проблеми от различно естество, които в крайна сметка объркват разчетите и плановете.

И започват да ваят оплаквания от рода: *„Уж всичко вървеше добре, но кравите вече не са онези които бяха, количеството на продукцията намалява, смъртните случаи зачестяват, въобще проблеми, пролеми....”*

Обект на настоящия материал не са факторите и изисквания отнасящи се до отглеждане на животните въобще, а възможните причини, водещи до спад в производството, влошено здравословно и репродуктивно състояние, в една вече утвърдена и функционираща система с регламентирани експлоатационни параметри (сгради, технология, режим, размножаване и т. н.).

Известно е, че за да бъдат отстранени проблемите е необходимо първо те да бъдат разкрити и конкретизирани. Нещо, което не е възможно без съвместните усилия на фермера (зоонжинер), ветеринарния лекар и целия персонал ангажиран непосредствено с отглеждането.

В интерес на истината нерядко действителните причини довели до спад са пределно ясни, но не могат да бъдат избегнати. В други случаи обаче привидно всичко **е както преди, но уви крайния резултат става крайно незадоволителен.**

Фермерите и гледачите, тези които непрекъснато са с животните, именно те трябва да разчитат преди всичко на себе си да уловят евентуални промени и необичайности,

Ако нещо в кравефермата не върви както трябва

Написано от Administrator

Понеделник, 30 Януари 2012 19:58 -

липсвали доскоро ! Те са хората, стоящи най-близо до конкретната обстановка и условия, запознати и с най-малките на пръв поглед незначими подробности от производствения процес. За откриване на действителните причини за неблагоприятията е необходима детайлна преценка върху всички и всичко !

Най-общо те могат да бъдат разделени на две и групи – от незаразно и заразно естество.

По отношение на незаразните, на първо място това е хранителния режим. Необходим е анализ касаещ качеството и количеството на предлаганите фуражи, сезонно обусловени особености на храните – воднист характер на тревата през пролетта например или зимно-пролетно недохранване, голямо количество прясно ожънати зърнени през лятото, плесенясало зърно, силаж и сено, както и много други. Колкото животните са по-високопродуктивни, толкова и изискванията им към дажбата са по-големи, което ги прави много чувствителни.

Налага се проследяване на следните пунктове - има ли промени в режима на хранене, часа, начина на подаване на фуражите, нов доставчик, осигурен ли е нужния хранителен фронт за всяко животно (по-слабите обикновено биват избутвани). Важно е да се търси взаимовръзката между дажбата, нейното количество и качество и проблема във фермата. Да не се забравя златното правило – всяка смяна на фуражите да става постепенно, като в началото се добавя по малко, а не изведнъж в големи количества. В последния случай обикновено настъпват сериозни храносмилателни и метаболитни разстройства и смущения.

Различните сезони предлагат специфични условия за живот. В най-голяма степен те оказват своето влияние тогава, когато животните се отглеждат продължително на открито или на пасището. Негативно въздействие оказва късия светлинен ден (безплодие), мъглите, екстремно ниските температури, жегите или внезапните колебания. След рязък студен фронт например винаги се провокират някои заболявания, понякога дори с фатален изход. При повишаване на въздушната влажност зачестяват случаите на респираторни заболявания (bronхити, пневмонии), възпаленията на млечната жлеза и др.

В тази връзка често сътресения в стадото настъпват след смяна на дневния режим, при прехода от зима към лято и обратното. Преминаването от оборно към пасищно

Ако нещо в кравефермата не върви както трябва

Написано от Administrator

Понеделник, 30 Януари 2012 19:58 -

отглеждане, освен всички благоприятни последствия, би могло да бъде свързано и с негативи - избухване на заболявания пренасяни от кърлежи например.

Времето си върви, а с това и възрастта на животните се увеличава. Да се обърне внимание и на този фактор. Макар че като проблем, преждевременният брак не позволява достигне на напреднала възраст, в някои ферми делът на по-младите би могъл да намалее рязко (продажба на юници). Количеството и качеството на млякото добито от различни възрастови категории не е едно и също !

Внимателно да се анализира и физиологичното състояние животните, които най-често се засягат и са потърпевши от регистрирания проблем. Възможно е да са обхванати всички категории или например само скоротелки, бременни и т. н.

При рязко повишаване на безплоднието специално внимание да се обърне на цялата организация по осеменяването. Има ли смяна на осеменителя, безупречно ли е качеството на доставяния семенен материал. При естествено покриване на женските съществува перманентен риск от инфекции предавани по полов път.

И стигаме до **инфекциозните причини** за неблагоприятие, които протичат масово. Най-често се засягат нововнесените животни или обратно, точно те могат да са източник на върлуващата в момента инфекция.

Естесвено, че и при най-малкото съмнение за контагиозност трябва да се алармират ветеринарните служби.

Заразните болести протичат понякога доста очевидно – чрез общи промени засягащи кожа, лигавици, опорно-двигателен апарат, дихателна, храносмилателна система, аборти. В други случаи, обикновено след преболедуване или хронифициране, организмът е носител на микробния причинител и признаците са почти неуловими дори и при преглед от специалист. Единствено чрез лабораторни или патохистологични изследвания е възможно доказване на болестта. Иначе външно животните заслабват, намалява се продуктивността им или изостават в развитието си, следствие на което се генерират загуби.

За своевременното регистриране на съществуващи проблеми фермерът и гледачите трябва да осъществяват периодичен контрол и проследяване на животните. Интерес представляват например поведенческите реакции (движения, контакт с останалите в стадото, отговор на различни дразнителни), активност при търсене и прием на фуражи.

Ако нещо в кравефермата не върви както трябва

Написано от Administrator

Понеделник, 30 Януари 2012 19:58 -

Степента на охраненост и промените в тази насока са обективен индикатор отразяващ общото състояние. Динамиката на промените в телесната оценка трябва да се регистрират много точно. Редовният контрол на репродуктивните параметри е не само пожелание, но и задължително изискване. Нарушената половоциклична дейност, увеличаване на индекса на осеменяванията, на клетъчния състав на млякото, могат да бъдат най-ранните предвестници за предстоящи неблагоприятия. Не трябва да убягват и някои по-специфични промени в областта на кожата, устата, вимето, копита, външен полов орган, често маркер за някое заразно заболяване.

При възникнали проблеми редица автори препоръчват периодично ежедневно термометриране на животните, особено на кравите в родилното. Повишената вътрешна телесна температура е обективен критерий за болестни процеси в организма и най-важното е, че не винаги тя може да бъде установена единствено чрез външно изследване (студени уши и нос).

Базирайки се на съществуващите профилактични и лечебно-диагностични програми в общия план на изследване ветеринарният лекар задължително включва и проверка на кръв и урина.

Доц. д-р Пламен Георгиев